

Scottish International Conference on Multidisciplinary Research and Innovation – SICMRI 2026

BOLALARDA YO‘G‘ON ICHAKNING FIKSATSIYA VA ROTATSIYA ANOMALIYALARIDA JARROHLIK DAVOLASH: KO‘RSATMALAR, TEXNIK YONDASHUVLAR VA UZOQ MUDDATLI NATIJALAR

Muxtor Omina

Toshkent davlat tibbiyot universiteti 511gr talabasi

Dolzarbli. Bolalarda yo‘g‘on ichakning fiksatsiya va rotatsiya anomaliyalari (YIFvRA) ichakning anatomik joylashuvi va fiksatsiyasining buzilishi bilan kechuvchi murakkab tug‘ma holat bo‘lib, u ko‘pincha surunkali ich qotishi, qorin og‘rig‘i va ichak faoliyatining izdan chiqishi bilan namoyon bo‘ladi [5,6,8]. YIFvRAning og‘ir yoki asoratli shakllarida konservativ davolash samarasiz bo‘lib, yagona radikal davolash usuli jarrohlik aralashuvi hisoblanadi [6,10].

Amaliyotda YIFvRA uchun jarrohlik ko‘rsatmalarini aniqlash, optimal operatsiya usulini tanlash va uzoq muddatli funksional natijalarni baholash muhim ahamiyat kasb etadi [3,4,9]. Noto‘g‘ri tanlangan jarrohlik taktika yoki kechiktirilgan operatsiya ichak tutilishi, volvulus va reabilitatsiya davrining uzayishiga olib kelishi mumkin [2,6,10]. Shu bois YIFvRAda jarrohlik davolashning zamonaviy yondashuvlarini tahlil qilish dolzarb hisoblanadi [1,3].

Maqsad. Bolalarda YIFvRAda jarrohlik davolashga ko‘rsatmalarni aniqlash, qo‘llaniladigan operatsion usullarni tahlil qilish va ularning uzoq muddatli funksional natijalarini baholash [3,8,9].

Material va usullar. Mazkur tezis maqola materiallari va klinik kuzatuvlar tahliliga asoslangan [1,3]. YIFvRA tashxisi bilan jarrohlik davolashdan o‘tgan bolalarda qo‘llanilgan operatsion usullar retrospektiv baholandi [4,6]. Operatsiyalar davomida ichakning anatomik holati, rotatsiya darajasi, fiksatsiya nuqsonlari va qo‘shimcha patologiyalar hisobga olindi [5,6,10]. Jarrohlik samaradorligi klinik belgilar yo‘qolishi, ich qotishining kamayishi, ichak peristaltikasining tiklanishi va asoratlar chastotasi asosida baholandi [8,9]. Bemorlar operatsiyadan keyingi davrda dinamik kuzatuvga olindi [9].

Natijalar va muhokama. Tahlil natijalari shuni ko‘rsatdiki, YIFvRAda jarrohlik davolashning asosiy ko‘rsatmalari konservativ davolashga javob bermaydigan surunkali ich qotishi, ichak volvulusi xavfi, takroriy ichak tutilishlari va bolaning umumiy holatining yomonlashuvidir [2,5,6]. Operatsiya vaqtida ichakning patologik harakatchanligi bartaraf etilib, normal anatomik joylashuv tiklanadi [5,10]. Jarrohlik usullari orasida ichakni to‘g‘ri joylashtirish va fiksatsiyalashga qaratilgan operatsiyalar eng samarali hisoblanadi [3,8]. Zamonaviy yondashuvlar minimal travmatik texnikalarni qo‘llash imkonini beradi, bu esa operatsiyadan keyingi davrni yengillashtiradi va reabilitatsiya muddatini qisqartiradi [4,9].

Uzoq muddatli kuzatuvlar shuni ko‘rsatdiki, o‘z vaqtida va to‘g‘ri bajarilgan jarrohlik aralashuvi ich qotishi va qorin og‘rig‘i sindromini deyarli to‘liq bartaraf etadi [5,8]. Bemorlarning aksariyatida ichak faoliyati normallasadi va hayot sifati sezilarli darajada yaxshilanadi [8,9].

Asoratlar asosan kasallikning kech bosqichlarida operatsiya qilingan holatlarda kuzatiladi [6,10].

Xulosa. Bolalarda YIFvRAda jarrohlik davolash eng samarali va radikal usul hisoblanadi [6,8]. Operatsiyaga ko‘rsatmalarni o‘z vaqtida aniqlash va optimal jarrohlik taktikasini tanlash uzoq muddatli funksional natijalarni yaxshilaydi hamda asoratlar xavfini kamaytiradi [3,9,10].

YIFvRA bilan og‘rigan bolalarda individual yondashuv va dispanser kuzatuv jarrohlik davolashning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi [1,9].

Kalit so‘zlar: jarrohlik davolash, ichak fiksatsiyasi, rotatsiya anomaliyasi, bolalar jarrohligi.
Adabiyotlar ro‘yxati.

1. Nazarov, N. N., Yakubov, E. A., & Karshiev, U. D. (2025, March). THE ROLE OF MULTISPIRAL COMPUTED TOMOGRAPHY IN VIRTUAL COLONOSCOPY IN THE DIAGNOSIS OF COLORECTAL MALFORMATIONS IN CHILDREN. In

Scottish International Conference on Multidisciplinary Research and Innovation – SICMRI 2026

- Health Horizon: Congress on Public Health and Biomedical Sciences (Vol. 1, No. 1, pp. 62-62).
2. Sattarov, J., & Nazarov, N. (2020). Features of the clinic, diagnosis and treatment of mesocolic-parietal hernias in newborns and children of elder age groups. *Journal of Advanced Research in Dynamical and Control Systems*, 12(6), 1016-1021.
 3. Назаров, Н. (2019). Современные методы диагностики в детской колопроктологии. *Журнал вестник врача*, 1(3), 75-79.
 4. Назаров, Н. (2021). Эндоскопическая хирургия при лечении детей с различными заболеваниями толстого кишечника. *Журнал биомедицины и практики*, 1(2), 36-42.
 5. Назаров, Н. Н., Эргашев, Н. Ш., Бердиев, У. Т., & Ибрагимов, А. М. ОСОБЕННОСТИ КЛИНИКИ И ДИАГНОСТИКИ ВРОЖДЕННЫХ УДЛИНЕНИЙ И РАСШИРЕНИЙ ТОЛСТОЙ КИШКИ У ДЕТЕЙ. *ВЕСТНИК ВРАЧА*, 41.
 6. Назаров, Н. Н., Эргашев, Н. Ш., Хуррамов, Ф. М., & Бекнозаров, З. Ж. (2020). ПОРОКИ РОТАЦИИ И ФИКСАЦИИ ТОЛСТОЙ КИШКИ У ДЕТЕЙ, СИМУЛИРУЮЩИЕ ОСТРЫЙ АППЕНДИЦИТ. *Евразийский журнал здравоохранения*, 1(1), 73-79.
 7. Саттаров, Ж. Б., & Бобоев, М. Ш. (2025). ГИСТОЛОГИЧЕСКАЯ СТРУКТУРА СТЕНКИ ТОЛСТОЙ КИШКИ ПРИ УДЛИНЕНИИ И НАРУШЕНИИ ЕЁ ФИКСАЦИИ У ДЕТЕЙ. *Eurasian Journal of Medical and Natural Sciences*, 5(10-2), 84-92.
 8. Саттаров, Ж. Б., & Бобоев, М. Ш. (2025). КЛИНИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ, ДИАГНОСТИКА И ЛЕЧЕНИЕ АНОМАЛИЙ ФИКСАЦИИ И УДЛИНЕНИЯ ТОЛСТОЙ КИШКИ У ПЕДИАТРИЧЕСКИХ ПАЦИЕНТОВ. *Eurasian Journal of Medical and Natural Sciences*, 5(10-2), 93-101
 9. Тиллабоев, С. В., Олимжонов, У. У., & Хуррамов, Ф. М. (2024). ПОСЛЕОПЕРАЦИОННЫЕ ОСЛОЖНЕНИЯ ПРИ АНОМАЛИЯХ РОТАЦИИ КИШЕЧНИКА У ДЕТЕЙ. *Вестник национального детского медицинского центра*, 24-25.
 10. Эргашев, Н. Ш., Саттаров, Ж. Б., & Эргашев, Б. Б. (2015). Синдром Ледда у новорожденных. *Детская хирургия*, 19(2), 26-29.